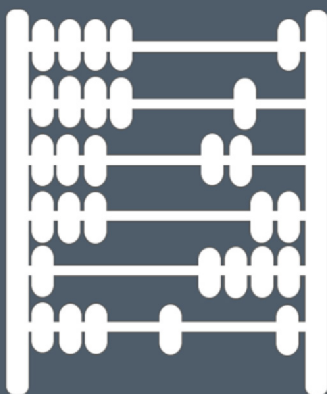

BUDGET 2024-2027

BEMÆRKNINGER TIL BUDGETBALANCE

BILAG 2

1. BEHANDLING AUGUST 2023

Indhold

BEMÆRKNINGER TIL BUDGETBALANCE	1
Resultatopgørelse i budgetforslag 2024-2027	3
Handlemuligheder	4
Overholdelse af serviceudgiftsramme og anlægsloft	5
Resursepolitik.....	5
Resultatopgørelse 2024-2027	7
Likviditetsudvikling.....	10
Budgetbalance vurderet pr. 16. August 2023.....	10
Budgetbalance og bemærkninger	11
Note 1: Tillægsbevillinger	11
Note 2: Tekniske korrektioner	12
Note 3. Budgetkorrektioner	12
Note 3: Pris- og lønudvikling.....	12
Note 4: Korrektioner vedr. finansforhold	13
Note 5: Ny indtægtsprognose	15
Note 6: Overførselsudgifter	17
Note 7: Lov- og cirkulæreprogram.....	18
Note 8: Brugerfinansieret område	18
Note 9: Demografiregulering.....	18
Note 10: Prioriteringsforslag	19
Note 11: Driftsforslag	19
Note 12: Anlægsforslag.....	19

Resultatopgørelse i budgetforslag 2024-2027

Direktionen har udarbejdet budgetoplæg for 2024-2027, som tager udgangspunkt i budgetoverslag for årene 2022-2025 i det eksisterende Budget 2022-2025.

I forbindelse og fastsættelse af rammerne for budget 2023-2026 har Byrådet besluttet at indlægge en besparelsepulje under Økonomiudvalget på 109 mio.kr. til senere fordeling. Puljen er i direktionens tilbageført og er medvirkende til budgetbalancen.

Den foreløbige resultatopgørelse viser den samlede økonomiske balance. Der er i direktionens budgetforslag indarbejdet følgende forhold som er beskrevet nærmere i dette notat.

Der er indarbejdet følgende ændringer til budgetforslaget:

- ✓ Bevillinger, som Byrådet har godkendt siden oktober 2022, og som har konsekvens for 2024-2027.
- ✓ Tekniske korrektioner
- ✓ Budgetkorrektioner
- ✓ Pris- og lønudvikling jf. KL's skøn pr. juni 2023
- ✓ Korrektioner vedr. finansforhold (lån, renter og afdrag m.m.)
- ✓ Indtægtsprognose med udgangspunkt i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag
- ✓ Overførselsudgifter
- ✓ Lov- og Cirkulæreprogram
- ✓ Renovation (Brugerfinansieret)
- ✓ Demografiregulering

Ovenstående ændringerne er også specificeret med oversigter og skemaer i bilag 1.

Det indstilles til Økonomiudvalgets møde den 21. august 2023, at budgetbalancen inkl. budgettilpasninger danner udgangspunkt for de kommende budgetforhandlingerne i september 2023

Forslag til prioriteringsdrøftelser

Byrådet besluttede på grund af den økonomiske situation, at udvalgene skulle fremsende prioriteringsforslag for samlet 150 mio.kr. Desuden er der mulighed for at udvalgene kan fremsende drifts- og anlægsforslag.

- ✓ Prioriteringsforslag
- ✓ Driftsforslag
- ✓ Anlægsforslag

Forslagene er ikke indarbejdet i det administrative budgetforslag, men kan være med til, at påvirke den nuværende budgetbalance. De specifikke beskrivelser af hvert enkelte forslag i underpunkter fremgår af særskilt skemamateriale (sagens bilag 6,7 og 8).

Der er desuden mulighed for at de politiske partier **senest d. 20. august 2023** kan fremsende forslag til de kommende budgetforhandling. Disse forslag indgår ikke materialet og vil indarbejdet i Budgetportalen.

Handlemuligheder

For at imødegå den store budgetubalance er der forskellige håndtag der kan drejes på, og dermed bidrage til at skabe budgetbalance.

- ✓ **Tilpasning af serviceniveau**
En tilpasning af serviceniveauet vil kunne nedbringe kommunens udgifter. Serviceniveauet kan f.eks. på områder, hvor kommunen ligger over sammenlignelige kommuner tilpasses til et lavere niveau.
- ✓ **Budgetmodeller og budgetbehov**
På flere fagområder bliver den demografiske udvikling og aktivitetsstigninger indarbejdet i det administrative budgetforslag. Ændringerne er indarbejdet i overensstemmelse med tidligere vedtagne budgetmodeller.
I en situation med en presset driftsøkonomi kan der arbejdes med alternative budgetmodeller som ikke i samme grad indeholder en automatisk fremskrivning af budgetrammerne. Der kan f.eks. indføres budgetmodeller med faste budgetrammerne, der kun reguleres ved ændringer i politisk vedtaget serviceniveau.
Fokus kan i højere grad rettes mod tiltag som på længere sigt kan give en budgeteffekt, f.eks. investeringer i ny teknologi, der kan medføre reducerede driftsomkostninger.
- ✓ **Udskydelse af anlæg**
Det vil være muligt udskyde anlæg eller helt nedprioritere nogle anlægsprojekter, og dermed reducere anlægsrammen.
- ✓ **Skattestigning**
En forhøjelse af skatteprocenten vil øge kommunens indtægter og nedbringe budgetubalancen. På grund af det vedtagne skattestop og udligningsordningen, er der sat grænser for hvor meget skatten kan stige uden at provenuet bliver påvirket. Der er til budget 2023-2026 vedtaget en skattestigning på 0,5 % i 2023 (25,6 %) og 0,5 % fra og med 2024 (26,1%)
- ✓ **Kassetræk**
Der vil for en kortere periode kunne trækkes yderligere på kassen – dette bør ses i sammenhæng med forventet resultat for 2023, samt udvikling i kommunens likviditet de kommende år.

Det fremgår af finansieringsoversigten, at der efter korrektioner i resultatopgørelsen vil være et kasseforbrug på 66,3 mio. kr. i 2024. I overslagsårene vil der være et kasseforbrug, som over den samlede periode 2024-2027 beløber sig til ca. 198,6 mio. kr.

Overholdelse af serviceudgiftsramme og anlægsloft

I Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen er den samlede ramme for kommunernes serviceudgifter på 304,8 mia. kr. og anlægsniveauet er aftalt til 19,3 mia. kr. Overskrides disse beløb samlet af kommunerne kan det udløse en statslig sanktion.

Serviceramme

Der findes ikke på forhånd nogen eksakt ramme for den enkelte kommune, men KL har udsendt en vejledende teknisk beregnet ramme, som svarer til kommunens ramme i 2023 fremskrevet med tekniske ændringer til 2024.

Med udgangspunkt serviceudgifterne for 2023 og fremskrivning af servicerammen til 2024 med 17 mia.kr. vil den vejledende serviceramme udgøre ca. 4.219 mio.kr. I det fremlagte administrative budgetforslag for 2024 udgør serviceudgifterne 4.261 mio. kr., dvs. omkring 42 mio. kr. over det vejledende beløb.

Den store stigning i servicerammen skyldes dels demografisk løft på netto 1,4 mia.kr. samt ikke mindst stigning i pris- og lønninger i 2023/2024.

Det skal samtidig nævnes, at det budgetforslaget er indarbejdet et regnskabsværn på 40 mio.kr. til at dække merudgifter f.eks. i forbindelse med overførsel af mer- og mindreforbrug mellem årene.

Anlægsramme

For anlægsudgifterne findes ikke vejledende beløbsramme for den enkelte kommune. Slagelsesbefolkningsandel svarer til bruttoanlægsudgifter på ca. 258,8 mio. kr. I den foreløbige resultatopgørelse udgør bruttoanlægsudgifterne ca. 161 mio. kr. i 2024.

Koordinering og sanktioner

KL har en koordineret rolle med henblik på, at økonomiaftalen samlet set overholdes. KL er frem mod deadline for kommunernes budgetvedtagelse d. 15. oktober 2023 løbende i dialog med kommunerne omkring behov for justering af service- og anlægsramme.

Såfremt kommunernes budgetter set under et overskrider disse rammer sanktioneres gennem nedsættelse af statens bloktilskud til kommunerne.

Sanktioner på service- og anlægsrammerne gøres op på 2 forskellige måder

- ✓ Serviceramme = *Faktisk forbrug* holdes op mod vedtaget budget
- ✓ Anlægsramme = *Vedtaget anlægsbudget* for alle kommuner skal holdes inden for rammen på 19,3 mia.kr.

Resursepolitik

De økonomiske mål er justeret og indarbejdet i Resursepolitikken. Der er godkendt en trappe-model hvor de økonomiske mål først er fuld indfaset i 2027.

Målene ser således ud.

1. Servicerammen skal overholdes
2. Anlægsbudget på min. 200 mio.kr. (gennemsnit)
3. Langfristet gæld bør have en faldende profil
4. Overskud på ordinær drift på mellem 300-400 mio. kr.
5. Likviditeten skal ligge imellem 2.000 kr. - 2.500 kr. pr. borgere (min. ca. 160 mio.kr.)

Tabel 1. Trappemodell for de økonomiske mål

Økonomisk mål	Budget år	Ordinært skattefinansieret drift (mio.kr.)	Anlægsbudget (brutto)	Gennemsnitlig kassebeholdning	Skattefinansieret gæld
	2024	min.175	100	Stigende	Faldende
	2025	min.200	125	Stigende	Faldende
	2026	min.225	125	Stigende	Faldende
	2027	300-400	Min. 200	Mellem 160 – 200 mio.kr.	Faldende

* Ekskl. serviceramme

Tabel 2 viser udgangspunktet for budget 2024-2027 i det vedtagne budget 2023- 2026

Tabel 2. Opfyldelse af de økonomiske mål vedtaget til budget 2023-2026

Budgetår	Ordinært driftsresultat (mio. kr.)	Anlægsbudget (Brutto) (mio. kr.)	Gennemsnitlig kassebeholdning (mio. kr.)	Skattefinansieret gæld
2024	261	88	154	Faldende
2025	274	201	239	Faldende
2026	281	201	244	Faldende

* Ekskl. serviceramme

Tabel 3. viser hvordan Direktionens budgetforslag (ekskl. Prioriterings-, Anlægs- og driftsforslag) opfylder de økonomiske mål.

Tabel 3. Opfyldelse af de økonomiske mål - Direktionens budgetforslag

Budgetår	Driftsresultat	Anlæg (Brutto)	Likviditet	Gæld	Serviceramme (mio. kr.)
2024	128	161	132	Faldende	4.261
2025	177	211	62	Faldende	4.224
2026	224	199	-13	Faldende	4.221
2027	255	204	-44	Faldende	4.215

Tabel 4. Viser opfyldelse af den økonomiske politik – hvis puljebesparelse på de 113 mio.kr. igen indarbejdes i budget 2024-2027.

Tabel 4. Opfyldelse af de økonomiske mål – hvis puljebesparelse indregnes

Budgetår	Driftsresultat	Anlæg (Brutto)	Likviditet	Gæld	Serviceramme (mio. kr.)
2024	241	161	188	Faldende	4.148
2025	290	211	232	Faldende	4.111
2026	337	199	270	Faldende	4.108
2027	368	204	352	Faldende	4.102

Resultatopgørelse 2024-2027

Tabel 3. viser direktionens budgetforslag inkl. justeringer beskrevet i note 1 til 13. Generelt er budgetbalancen vendt fra budgetoverskud til budgetunderskud – dette skyldes blandt andet at indlagt puljebesparelse på 113 mio.kr. er blevet nulstillet med henblik på politisk prioritering.

Tabel 3. Direktionens samlede budgetforslag

Beløb i 1.000 kr.	Budget		Budgetoverslag	
	2024	2025	2026	2027
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE				
Indtægter				
Skatter	-4.311.420	-4.453.903	-4.609.279	-4.817.917
Generelle tilskud mv.	-2.052.950	-2.214.854	-2.405.418	-2.562.410
Indtægt i alt	6.364.370	6.668.757	7.014.697	7.380.327
Driftsudgifter				
Økonomiudvalget	747.800	699.931	688.129	687.432
1.01 Beredskab	16.181	16.182	16.182	16.182
1.02 Administration	511.602	512.871	510.828	510.378
1.03 Tværgående områder og initiativer	31.775	-7.687	-7.441	-7.687
1.05 Køb og salg af ejendomme m.m.	-873	-873	-873	-873
1.06 Kommunale Ejendomme	189.115	179.438	169.432	169.432
Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudv.	972.357	944.469	938.816	936.512
2.01 Forsørgelse, revalidering og aktivering	807.863	783.819	780.737	778.433
2.02 Erhverv	22.222	20.948	20.948	20.948
2.03 Ungeenheden	142.273	139.702	137.132	137.132
Klima- og Miljøudvalget	23.428	19.841	19.841	19.841
3.01 Klima og Miljø	23.428	19.841	19.841	19.841
Socialudvalget	1.743.748	1.806.232	1.831.479	1.868.449
4.01 Handicap, Psykiatri og Misbrug	581.695	609.097	622.047	622.047
4.02 Børn og Familie	371.407	362.345	355.391	355.391
4.03 Førtidspensioner og Boligstøtte	790.646	834.790	854.040	891.010
Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget	103.358	102.371	102.371	102.371
5.01 Kultur og Fritid	99.040	98.054	98.054	98.054
5.02 Turisme	4.317	4.317	4.317	4.317
Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget	178.419	176.896	182.296	182.296
6.01 Havne og Færgedrift	16.327	16.327	21.727	21.727
6.02 Drift og Teknik	158.659	157.137	157.137	157.137
6.03 Plan og Landdistriktsudvikling	3.432	3.432	3.432	3.432
Seniorudvalget	841.895	851.698	862.406	862.406
7.01 Pleje og Omsorg	841.895	851.698	862.406	862.406
Børne- og Ungeudvalget	1.143.524	1.129.904	1.115.444	1.110.339

Beløb i 1.000 kr.	Budget		Budgetoverslag	
	2024	2025	2026	2027
8.01 Skole	772.728	759.070	741.699	735.997
8.02 Dagtilbud	370.796	370.834	373.745	374.342
Sundhedsudvalget	481.991	484.191	484.212	484.212
9.01 Sundhed og forebyggelse	71.578	71.993	72.014	72.014
9.02 Medfinansiering	361.363	361.363	361.363	361.363
9.03 Sundhedspleje og tandpleje	49.050	50.835	50.835	50.835
Driftsudgifter i alt	6.236.519	6.215.534	6.224.994	6.253.858
P/L vedr. drift	0	275.832	565.634	871.120
Resultat af ordinær drift	-127.851	-177.391	-224.070	-255.349

Anlægsudgifter				
Økonomiudvalget	10.670	118.608	137.802	165.803
1.01 Beredskab	0	0	0	0
1.02 Administration	5.000	10.000	5.000	0
1.03 Tværgående områder og initiativer	825	63.325	122.967	162.803
1.05 Køb og salg af ejendomme m.m.	-14.956	42.283	0	0
1.06 Kommunale Ejendomme	19.801	3.000	9.835	3.000
Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudv.	0	0	0	0
2.01 Forsørgelse, Revalidering og Aktivering	0	0	0	0
2.02 Erhverv	0	0	0	0
2.03 Ungeenheden	0	0	0	0
Klima- og Miljøudvalget	11.735	9.757	11.592	3.344
3.01 Klima og Miljø	11.735	9.757	11.592	3.344
Socialudvalget	900	0	0	0
4.01 Handicap, Psykiatri og Misbrug	900	0	0	0
4.02 Børn og Familie	0	0	0	0
4.03 Førtidspensioner og Boligstøtte	0	0	0	0
Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget	5.126	4.131	0	0
5.01 Kultur og Fritid	3.517	4.131	0	0
5.02 Turisme	1.609	0	0	0
Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget	85.053	58.282	49.422	34.822
6.01 Havne og Færgedrift	18.932	6.060	2.200	200
6.02 Drift og Teknik	64.669	52.222	47.222	34.622
6.03 Plan og Landdistriktsudvikling	1.452	0	0	0
Seniorudvalget	0	0	0	0
7.01 Pleje og Omsorg	0	0	0	0
Børne- og Ungeudvalget	6.289	0	0	0
8.01 Uddannelse	200	0	0	0
8.02 Dagtilbud	6.089	0	0	0
Sundhedsudvalget	0	0	0	0
9.01 Sundhed og forebyggelse	0	0	0	0

Beløb i 1.000 kr.	Budget		Budgetoverslag	
	2024	2025	2026	2027
9.02 Medfinansiering	0	0	0	0
9.03 Sundhedspleje og tandpleje	0	0	0	0
Anlæg i alt	119.773	190.778	198.816	203.969

Resultat af det skattefinansierede område	-8.078	13.387	-25.254	-51.380
--	---------------	---------------	----------------	----------------

BRUGERFINANSIERET OMRÅDE

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget

3.01 Klima og Miljø	26.283	-3.500	-3.500	-3.500
Resultat af det brugerfinansierede område	26.283	-3.500	-3.500	-3.500

Resultat før renter	18.205	9.887	-28.754	-54.880
Renteindtægter og -udgifter netto	12.264	10.327	9.142	5.848
Resultat efter renter	30.469	20.214	-19.612	-49.032

Finansieringsoversigt

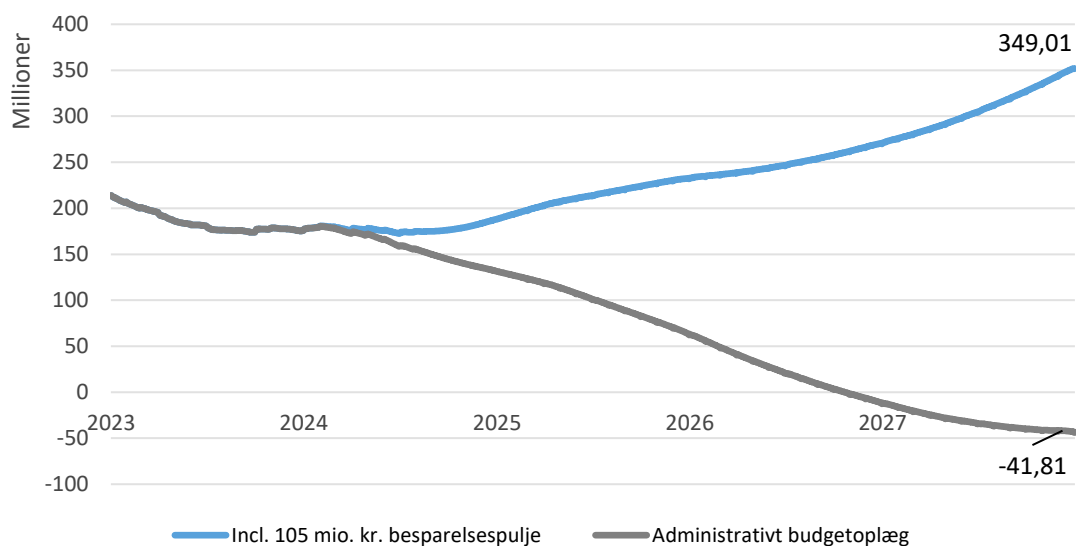
Beløb i 1.000 kr.	Budget		Budgetoverslag	
	2024	2025	2026	2027
Resultat efter renter	30.469	20.214	-19.612	-49.032
Optagne lån Ældreboliger og handicapboliger	0	0	0	0
Optagne lån	-21.000	-3.000	-3.000	-3.000
Afdrag på lån	104.494	103.147	105.353	163.215
Finansforskydninger	-47.700	-21.800	-12.700	-81.200
Balance (+ = kasseforbrug)	66.263	98.561	70.041	29.983

Bemærk: Positive tal angiver udgifter og negative tal angiver indtægter

Likviditetsudvikling

Grafen viser udvikling i likviditeten med udgangspunkt i forventninger til budgetopfølgning 2. for 2023 og Direktionens budgetforslag som indeholder budgetjusteringer for 203 mio.kr. i 2024.

Figur 1. Likviditetsudvikling (mio.kr.)

Figur 1. viser, at det vil være nødvendigt at indarbejde nulstillet puljebesparelse helt eller delvist for at kunne opfylde den økonomiske målsætning omkring likviditet.

Budgetbalance vurderet pr. 16. August 2023

Budgetbalancen 2024-2027 viser balancen mellem indtægter og udgifter i det administrative budgetoplæg. Ubalancen, som er vist nedenfor, afspejler kasseforbrug/-opsparing i de nævnte overslagsår.

Udgangspunktet er som nævnt budgetoverslag 2024-2026 i vedtaget budget 2023-2026:

Tabel 4. Ændringer til budgetbalancen

Beløb i mio. kr.	Budget	Budgetoverslag		
	2024	2025	2026	2027
Oprindelig vedtaget budgetbalance	-137.376	-18.879	10.080	10.080
Ubalance i budgetudgangspunkt	66.263	98.561	70.041	29.983

*positive tal =kassetræk

Efterfølgende er vist, hvorledes udgangspunktet har ændret sig med de nævnte forhold

Beløbene er vist for både budgetåret 2024 og for overslagsårene 2025-2027. I oversigterne angives noter ved de enkelte elementer. Noterne beskriver efterfølgende kort, hvad der ligger bag korrektionerne.

Budgetbalance og bemærkninger

Korrektioner som indgår i det administrative budgetforslag, fremgår af nedenstående tabel og er beskrevet mere uddybende i de efterfølgende noter.

Tabel 5. Opdeling af ændringer til budgetbalancen

Note	Beløb i 1.000 kr.	Budget	Budgetoverslag		
		2024	2025	2026	2027
Ubalance i budgetudgangspunktet (+ = kasseforbrug)		-137,4	-19,0	10,1	10,1
Korrektioner indarbejdet i direktionens budgetforslag					
1	Tillægsbevillinger med konsekvens for 2024-2027	53,5	6,7	3,1	1,1
2	Tekniske ændringer	116,0	108,2	94,3	94,3
3	Budgetkorrektioner	54,8	23,1	14,7	16,7
4	Pris- og lønudvikling jfr. KL's skøn pr. juni 2023	94,0	184,3	280,5	586,0
5	Korrektioner - finansforhold (renter, lån, afdrag)	-25,9	4,2	3,8	-10,1
6	Ny indtægtsprognose (skat, tilskud og udligning)	-158,1	-229,2	-326,7	-692,3
7	Overførselsudgifter	49,4	41,6	19,1	53,8
8	Lov- og cirkulæreprogram	6,6	6,7	6,9	6,4
9	Brugerfinansieret område*	26,6	-3,1	-3,1	-3,1
10	Demografitilpasning	-13,2	-24,9	-32,6	-32,7
Ændringer i alt		203,6	117,5	60,0	19,9
B: Forslag til prioriteringsdrøftelse					
11	Prioriteringsforslag				
12	Driftsforslag				
13	Anlægsforslag				
Ændringer i kategori B:		0,0	0,0	0,0	0,0
Samlet budgetubalance (+ = kasseforbrug)		66,3	98,6	70,0	30,0

*Renovationsområdet har store udgifter til anskaffelse af beholdere til affaldssortering i 2024

Noter til oversigterne

De enkelte elementer korrektioner er i det følgende kommenteret kort med henblik på at beskrive baggrund for beløbene. Alle beløb skal ses som ændringer i forhold til de beløb, der indgår i eksisterende budgetoverslag 2023-2026.

De enkelte korrektioner er specificeret i bilag 1.

Note 1: Tillægsbevillinger

Byrådet har siden vedtagelsen af Budget 2022-2025 i oktober 2022 besluttet tillægsbevillinger, der har kassevirkning for 2024-2027.

Samlet er der givet tillægsbevillinger med kassevirkning for 53,5 mio. kr. i 2023.

Tillægsbevillingerne vedrører hovedsagelig:

- EBU - Udmøntning af ret til tidlig pension -4,8 mio.kr.
- Anlæg - redisponering i 2 omgange i 2023 51,5 mio.kr.
- Anlæg - udvidelse af Skælskør landevej + Stillinge børnehave i alt 19,6 mio.kr.
- Merforbrug 2022 på rammeaftale institutioner opkræves i 202 -14,1 mio.kr.
- Midlertidige plader på Blomstergården 4,9 mio.kr.
- Finansiering – lånemulighed vedr. renovering af el-færge -18 mio.kr.

Note 2: Tekniske korrektioner

Der er korrigeret for nogle forhold, der hovedsagelig har teknisk karakter, men dog indebærer mer- eller mindredgifter i forhold til budgettets udgangspunkt. For 2023 beløber det sig samlet til 116 mio. kr. som vedrører:

- Tomgangshusleje på Rosenkildevej 87-89 4,6 mio.kr.
- Neutralisering af indlagt besparelsepuler under økonomiudvalget på 113 mio.kr.
- Sale and leaseback vedr. skolerne i Skælskør -8,1 mio.kr. i 2025 stigende til -16,3 i 2027

Note 3. Budgetkorrektioner

Under budgetkorrektioner indgår tilpasning af budgetområder hvor der er behov for at budgettet tilpasses for at kunne opretholde nuværende serviceniveau. Dvs. budgetterne forhøjes eller reduceres.

Der er også foretaget budgettilpasning på anlægsområdet, hvor anlægsudgifter er omplaceret til drift og omvendt. Samlet er der foretaget budgettilpasninger for 54,8 mio.kr.

- Afsat regnskabsværn 40 mio.kr.
- Budgettilpasning specialundervisning 15,0 mio.kr. i 2024 -nedtrappes til 5 mio.kr. i 2026
- Omlægning af Strategisk IT-udvikling fra drift til anlæg
- Omlægning af en del af "Bæredygtighed" fra anlæg til drift 6,4 mio.kr. årligt
- Anlægsprojekt Bæredygtighed nedjusteret med 5,3 mio. kr. i 2024
- Administrativt overhead nedjusteres med 3,0 mio.kr.

Note 3: Pris- og lønudvikling

Alle beløb er opskrevet til årets prisniveau med KL's seneste skøn pr. juni 2023. Der har i 2022/2023 været en meget høj prisudvikling som forventes at fortsætte til 2024-2027. Det betyder at budgetrammerne er fremskrevet væsentlig i forhold til tidligere skøn.

De stigende priser er til dels indregnet i Økonomaftalen for 2024 og derved kompenseres kommunerne for prisstigningen i kommunernes driftsbudgetter.

Det skal bemærkes, at kommunerne ikke bliver kompenseret fuldt for stigninger i priser og lønninger i Økonomaftalen for 2024. Det betyder at kommunerne mangler pris-og lønfremskrivning for 1,9 mia.kr.

For at få balance imellem de fremskrevne indtægter og de fremskrevne udgifter er der indlagt en lavere prisfremskrivning end KL's seneste pris- og lønskøn for juni 2023.

Den samlede pris- og lønfremskrivning udgør herefter:

Tabel 6. Pris- og lønfremskrivning

1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Korrektion - pris- og lønfremskrivning	134.086	234.722	342.128	660.307
Nedjustering af Pris- og lønfremskrivning (Økonomiaftale)	-40.089	-50.551	-61.819	-74.368
I alt	93.997	184.171	280.309	585.939

Note 4: Korrektioner vedr. finansforhold

De samlede korrektioner for finansielle forhold er vist i nedenstående tabel. Områderne er desuden beskrevet i efterfølgende afsnit.

Tabel 7. Ændringer til det finansielle område

Finansielle områder	2024	2025	2026	2027
1. Renter	8.707	8.096	7.943	4.644
2. Optagne lån	5.500	5.500	5.500	5.500
3. Afdrag på lån	-55.766	-13	-207	57.655
4. Finansforskydninger	15.614	-9.368	-9.400	-77.900
Samlede korrektioner	-25.945	4.215	3.836	-10.101

Renter

De samlede nettorenter er steget fra 3,6 mio.kr. til 12,3 mio.kr. i 2024 – svarende til en stigning på 8,7 mio. kr. – samme tendens gør sig gældende i 2025-2027. Stigningen skyldes et højere renteniveau på både renteudgifter/ renteindtægter og garantiprovision.

Tabel 8. Budgetlagte renter

Renter	2024	2025	2026	2027
Renteudgifter	24,4	21,7	20,1	16,7
Renteindtægter	-9,7	-8,9	-8,4	-8,4
Renter i alt	14,7	12,8	11,7	8,3
Garantiprovision	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Samlede korrektioner	12,2	10,3	9,2	5,8

Optagne lån

Lånefinansiering er fra og med Økonomiaftalen aftalen for 2022 væsentligt begrænset. Der er stort set ingen lånepuljer til budget 2024 og over en lille låne pulje på 300 mio.kr. til kommuner som rammes på likviditeten i forbindelse med at staten overtager administration og opkrævning af ejendomsskat.

Der er på nuværende tidspunkt indarbejdet lånemuligheder på områder som er omfattet af automatisk låneadgang.

Lånemuligheder på energirenoveringer er nedjusteret – da anlægsprojekter omfattet af lånemulighed ikke har været så højt som budgetlagt.

Tabel 9. Budgetlagte lånemuligheder

Lånemuligheder	2023	2024	2025	2026
Energirenovering/energibesparende foranstaltninger	3,0	3,0	3,0	3,0
Lånemulighed ombygning Agersøfærge	-18,0			
Lånemuligheder i alt	21,0	5,5	5,5	5,5

Automatisk låneadgang

I forhold til lånerammen er der automatisk låneadgang til en række anlægsinvesteringer som f.eks. energibesparende foranstaltninger, færgeinvesteringer og havnerenooveringer, samt lån til betaling af ejendomsskatter

Der er indregnet automatisk låneadgang for indarbejdet lån til energiforanstaltninger på 3,0 mio.kr., samt reovering af færge til Agersø på 18 mio.kr.

Vælges der nye anlægsønsker vedr. havne, og anlægsønsker som indeholder energibesparende foranstaltninger, vil disse anlægsprojekter også kunne lånefinansieres.

Lånepuljer

I økonomiaftalen mellem KL og Regeringen er der ikke fastlagt lånepuljer for 2024. Dog har Indenrigs- og Boligministeriet afsat en lånepulje på **200 mio.kr. til ordinære anlægsprojekter** som der er mulighed for at ansøge om at få del i.

Administrationen vil med udgangspunkt anlægsoversigten inden fristen d. 15. august 2023 søge om mulighed for maksimal lånefinansiering.

Afdrag

Afdragene ligger nogenlunde stabilt i budgetperioden. Afdrag på lån til indefrosne ejendomsskatter skal ses i sammenhæng med statens forventede indfrielse af gælden. Indfrielsen er udskudt til 2027. Staten overtager også i 2027 kommunens tilgodehavende vedr. lån til betaling af ejendomsskat. Det forudsættes at indfrielse skal anvendes til at nedsætte kommunernes langfristet gæld.

Statens indbetaling indgår under finansforskydninger og oppevejer udgiften til det ekstraordinære afdrag.

Tabel 9. Budgetlagte afdrag

Låntype	(mio.kr.)	2024	2025	2026	2027
Lån selvejende institutioner		0,2	0,2	0,2	0,1
Lån ældreboliger		26,3	26,8	27,3	27,9
Lån færger		2,4	2,5	2,5	1,3
Banklån		1,4	1,5	1,5	1,6
Realkreditlån		0,2	0,2	0,2	0,2
Lån i Kommunekredit *		61,9	59,9	61,6	42,1
Indefrosne feriepenge		12,0	12,1	12,0	12,0
Lån - indefrosne ejendomsskatter					56,0
Lån til betaling af ejendomsskatter					21,9
Langfristet lån i alt		104,4	103,2	105,3	163,1

Finansforskydninger

Ændringer til skyldes primært forskydninger i lån til indefrosne feriepengeforpligtigelse i 2023 som er højere end forventet, samt at indbetaling fra staten i 2024 er noget højere end tidligere budgetlagt.

Tabel 10. Finansforskydninger

	2024	2025	2026	2027
Afdrag pantebrev	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Frigivelse af deponering	-12,5	-12,5	-3,4	-3,4
Indfrielse af I-lån *	-3,0	-3,0	-3,0	-56,0
Indfrielse af lån til ejendomsskatter*	-6,4	-6,4	-6,4	-21,9
Lån til beboerindskud	0,5	0,5	0,5	0,5
Afsat til grundkapital ifb. med alm. Boligbyggeri	14,1			
Regnskabsværn	-40,0			
Finansforskydninger i alt	-47,7	-21,8	-12,7	-81,2

* Staten forventes at indfri I-lån og lån til betaling af ejendomsskat i 2027

Note 5: Ny indtægtsprognose

På baggrund af Indenrigs- og boligministeriet udmelding om tilskud og udligning samt statsgaranteret skattegrundlag for 2024 er der ved brug af KL's Skatte- og Tilskudsmodel beregnet en ny indtægtsprognose for 2024-2027.

Indenrigs- og boligministeriet har udmeldt et statsgaranteret udskrivningsgrundlag på 16.237 mio. kr. og et befolkningstal på 79.888 borgere. Indtægtsprognosen er lavet med en uændret skatteprocent på 25,6 %, samt indlagt skatteforhøjelse på 0,5 % fra 2024-2027. Det skal bemærkes at befolkningstallet i statsgarantien er faldet fra 80.266 borgere i 2023 til 79.888 borgere i 2024 og at befolkningstallet ved budgetlægningen for 2024-2026 i 2023. I overslagsårene er der anvendt Danmarks Statistiks befolkningsprognose som ikke er så positiv som kommunes egen befolkningsprognose -dvs. en mere forsigtig fremskrivning af kommunens indtægter.

Der er samlet tale om en stigning i indtægterne i 2024 -2027, som primært skyldes højere beskæftigelse og dermed højere beskatningsgrundlag. Modsat er der indlagt en stor stigning på udgiftssiden på især priser og lønninger og overførelsesudgifter. Det betyder, at merindtægten på skatter og tilskud/udligning primært skal finansiere merudgifter på udgiftssiden.

Overordnet giver prognosen følgende beløb:

Tabel 11. Ændringer til indtægter

Indtægtsprognose	2024	2025	2026	2027
1.000 kr.				
Indtægtsprognose	-158.140	-229.247	-326.694	-692.324
Skatter	-184.737	-219.024	-236.768	-445.406
Tilskud og udligning	26.597	-10.223	-89.926	-246.918

*minus = indtægter

Samlet set vil det statsgaranteret udskrivningsgrundlag give en merindtægt på 158,1 mio.kr. i 2024.

Skatter

Det fremgår af oversigten, at der i 2024 ventes en væsentlig stigning i indkomstskatterne på 177,4 mio.kr. kr. i forhold til det tidligere budgetterede. Den primære årsag til den store stigning skyldes, at de forudsætninger som ligger til grund for indtægtsskønnet har været for lavet (Økonomisk redegørelse maj 2022)

Forventninger til indkomstskatter og selskabsskatter fra september 2022 i KL's tilskudsmodel i 2023 og Økonomiaftalen for 2024 er opjusteret med henholdsvis 10,2 mia.kr. og 0,9 mia.kr.

Slagelse kommunens selskabsskatter er væsentligt højere end budgetlagt. Ejendomsskatten er til gengæld noget lavere end de skøn som lå til grund for budgetlægningen i 2023 for 2024-2026. En af årsagerne er, at grundværdierne ud fra statens nuværende skøn ikke er steget så meget som forventet – de er fastlåst på niveauet for 2023.

For alle kommunerne er ejendomsskatterne nedjusteret med 2,7 mia.kr. i 2024 stigende til 5,2 mia.kr. i 2027

Stigning/fald i indtægterne modregnes via balancetilskuddet og bloktilskuddet (fordeles ud fra antal borgere og ikke faktiske forhold), sammen med andre økonomiske forhold.

Tilskud og Udligning:

For at få det samlede overblik over konsekvenserne af udligningsreformen og økonomiaftalen for 2024 skal merindtægter og mindredgifter ses under et, da udvikling i kommunerne samlede indtægter (incl. Skatter) og udgifter påvirker den samlede tilskud/udligning.

Det samlede tilskud og udligning er faldet med 26,6 mio.kr. Faldet skyldes primært følgende forhold:

- Bloktilskud og udligning på udgiftsbehov er steget som følge af blandt andet stigende udgifter.
- Ekstra finansiering til demografisk udvikling og stigning i priser
- Ekstra finansiering på overførelsesudgifter som følge af færre ledige m.m.
- Ekstra finansiering til anlæg – anlægsramme opjusteret
- Stigningen i skatteindtægterne modsvarer stort set stigning i udgifterne
- Der er i 2024 indregnet yderligere sanktion som følge af indlagt skattestigning på 0,5%, samt efterbetaling til Kommunal Medfinansiering for 2023 på 5,4 mio.kr., samt budgetoverslagsår.
- Udligning i beskatningsgrundlaget er faldet som følge af forskellige forhold ved budgetlægningen af budget 2024 i 2023, samt at det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. borgere er steget mere end landsgennemsnittet dvs. mindre i udligning.

Tabel 12. Specifikation af forventede indtægter i 2024

Opdeling i hovedområder (1.000 kr.)	Vedtaget budget 2024	Stats- garanti 2024	Forskel
Kommunal Indkomstskat	-3.735.059	-3.912.444	-177.385
Ejendomsskatter	-338.151	-306.756	31.395
Selskabsskatter m.m.	-53.473	-92.220	-38.747
I alt skatter	-4.126.683	-4.311.420	-184.737
Bloktilskud	-1.032.563	-1.062.209	-29.646
Reserve til imødegåelse af skattesanktion, samt efterregulering KMF	56.654	83.616	26.962
Udligning beskatningsgrundlag	-441.795	-362.656	79.140
Udligning udgiftsbehov	-470.021	-526.337	-56.316
Særlig kompensation	18.588	18.588	0
Udligning dækningsafgift	-83	-24	59
Udligning udlændinge	-1.512	1.868	3.380
Udligning selskabsskat	-66.644	-53.544	13.100
Udviklingsbidrag til regionerne	9.780	9.746	-34
I alt tilskud og udligning	-1.927.596	-1.890.951	36.645
Tilskud til høj kriminalitet i visse boligområder (ny udligningsreform)	-10.879	-10.992	-113
Tilskud til Ø-kommuner	-12.732	-13.356	-624
Generelt løft af ældreplejen	-12.199	-12.272	-73
Bedre kvalitet i dagtilbud	-7.767	-7.692	75
Værdighedsmilliard	-17.114	-17.220	-106
Styrket kvalitet i ældreplejen	-16.346	-16.443	-97
Bekæmpelse af ensomhed	-1.630	-1.644	-14
Finansieringstilskud	-73.284	-72.672	612
Særlig kompensation dækningsafgift på erhvervsjendomme	0	-9.708	-9.708
I alt særlige tilskud	-151.951	-161.999	-10.048
I alt samlet	-6.206.230	-6.364.371	-158.141

Note 6: Overførselsudgifter

Overførselsudgifterne består hovedsagelig af retsbestemte ydelser, hvis omfang i høj grad er afhængig af konjunkturforhold og de lovgivningsmæssige initiativer, der tages i den sammenhæng. Den budgetterede udgift baserer sig væsentligt på det aktuelle antal personer, der modtager de enkelte ydelser samt forventningen til udviklingen heri.

Overførselsudgifterne fremgår af det skemamateriale, som er vist i sagens bilag 1, indebærer merudgifter på 49,4 mio. kr. i 2024. Udviklingen følger den udvikling som allerede ses i 2023. Overførselsudgifter i henhold til Lov- og Cirkulæreprogram er indarbejdet i de angivne beløb.

Der er en stigende udvikling på følgende ydelser:

- Sygedagpenge
- Dagpenge forsikrede ledige
- Uddannelseshjælp
- Seniorpension

Til gengæld er der fald på disse ydelser:

- Kontanthjælp
- Fleksjob og resurseforløb
- Førtidspensioner

De enkelte initiativer er beskrevet konkret i skemamateriale vedr. Overførselsudgifter under hhv. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Socialudvalget.

Note 7: Lov- og cirkulæreprogram

Sammen med bloktilskuddet udmelder staten de tiltag, der gennem Regeringens lov- og cirkulæreprogram har betydning for kommunerne og kompenseres over de såkaldte DUT-midler (Det Udvidede Totalbalanceprincip). I Slagelse Kommune indarbejdes normalt mer-/mindre-udgifter, der beløber sig til over 100.000 kr.

Lov- og Cirkulæreprogrammet (pkt. 7) indeholder – ud over overførselsudgifter, der indgår i opgørelsen heraf – i 2024 nye tiltag til samlet netto merudgift på 6,6 mio. kr.

Netto merudgiften dækker primært overfølgende lovændringer:

- Indsat mod hjemløshed 3,1 mio.kr.
- Indsatser afledt af Barnets lov 4,7 mio.kr.
- Merudgifter ifb. med afskaffelse af store bededag 1,8 mio.kr.
- Omlægning af administration og opkrævning af ejendomsskat -1,5 mio.kr.
- Overdragelse af opgaver til A-kasserne (første 3. mdr.) -2,2 mio.kr.

Note 8: Brugerfinansieret område

Budgetforslaget på det brugerfinansierede område Renovation indeholder et budget, hvor der er indlagt en stor udgift til indkøb af nye affaldsbeholdere m.m. Det betyder en udgift på 26,6 mio.kr. i 2024 som vil påvirke kommunens likviditet. Det skal hertil bemærkes, at Renovationen allerede har opsparet ca. 14 mio.kr. pr. ultimo 2023.

Der budgetters igen med et årligt overskud på driften på 3,1 mio.kr. i 2025-2027 med henblik på at afvikle kommunens tilgodehavende.

Note 9: Demografiregulering

Der reguleres normalt hvert år ved budgetlægningen for den demografiske udvikling på børne og ældreområdet.

Demografireguleringen følger principperne for budgetlægning af indtægtssiden. I år er valgt Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning, som ikke er så positiv i deres fremskrivning som kommunens egen befolkningsprognose.

På dagtilbud og skole/Sfo har der med udgangspunkt Danmarks Statistiks befolkningsprognose været et fald i antal børn som betyder at budgetrammerne på begge områder er nedjusteret. Begge områder er omfattet af vippeordning – dvs. budgetrammer tilpasses løbende i forhold til faktisk aktivitet/børnetal.

Tabel 13. Demografiregulering

1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Børne- og Ungeudvalget				
Demografiregulering - dagtilbud	-14.339	-21.241	-25.886	-25.289
Demografiregulering - skole og SFO	1.149	-3.707	-6.752	-7.454
I alt	-13.190	-24.948	-32.638	-32.743

På ældreområdet arbejdes der på en ny demografimodel som forventes klar til budget 2025-2028. Der er derfor ikke foretaget demografiregulering på ældreområdet til budget 2024-2027.

Note 10: Prioriteringsforslag

Byrådet har i foråret 2022 igangsat en proces hvor fagudvalgene skal finde prioriteringsforslag for 150 mio.kr. som oversendes til budgetforhandlingerne.

Prioriteringsforslagene er ikke indarbejdet i budgetbalancen, og fremgår af bilag 6 med de foreliggende oplysninger.

Note 11: Driftsforslag

Driftsønsker er ikke indarbejdet i budgetbalancen, og fremgår af bilag 7 med de foreliggende oplysninger.

Note 12: Anlægsforslag

Anlægsønsker er ikke indarbejdet i budgetbalancen, og fremgår af bilag 8 med de foreliggende oplysninger.